

Etický kodex přebírání a využívání cizího obsahu na internetu

PREAMBULE

Účel kodexu

Účelem tohoto kodexu je poskytnout všem, kteří se pohybují v internetové branži, srozumitelný výklad omezení, která české právní předpisy stanovují na ochranu práv původců obsahu poskytovaného na internetu a současně jim poskytnout doporučené postupy, při jejichž dodržení je možné cizí obsah využívat, aniž by se ten, kdo tento obsah užije, vystavil riziku sankce.

Právní základ kodexu

Tento dokument je jakožto tzv. *best practice* vypracován v návaznosti na výzvy k vypracování těchto kodexů obsažené v evropských předpisech, např. v:

1. čl. 17 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví,
2. čl. 4 odst. 7 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb,
3. čl. 16 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu.

Samotné využívání obsahu poskytovaného jinými subjekty na internetu je pak regulováno v několika vnitrostátních předpisech. Prvním z nich je zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon. Ten zakotvuje mj.:

- a) ochranu jednotlivých autorských děl (tedy tvůrčího obsahu),
- b) výjimky, kdy lze tato díla užívat bez souhlasu jejich autora či nositele práv k nim,
- c) ochranu databází (tedy uspořádaného systému autorských děl nebo i obsahu, který není chráněn jako autorské dílo),
- d) výjimky, kdy lze databáze využívat bez souhlasu jejich pořizovatele.

Dalším je zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, který upravuje tzv. nekalou soutěž. Nekalou soutěží je jednání v hospodářském styku, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům. Nekalá soutěž je zakázána.

Doporučujeme taktéž sledovat aktuální vývoj v oblasti judikatury.

Možnost přihlásit se ke kodexu

Tento dokument je pro všechny subjekty a osoby působící na internetu (jak obsah vytvářející, tak jej přebírající) otevřen k akceptaci. Svým podpisem pod tímto dokumentem podepisující subjekt potvrzuje, že akceptuje stanovená pravidla a že se bude tímto dokumentem řídit, při své činnosti dodržovat pravidla v něm stanovená, bude při své činnosti přihlížet k rozhodnutím samoregulační komise, zřízené za účelem výkladu pravidel uvedených v tomto kodexu a před zahájením případného soudního sporu vůči jinému signatáři v odůvodněných případech využije smířčího řízení před komisí. Případné odvolání podpisu pod tímto dokumentem každý z jeho signatářů důkladně zváží a sdělí samoregulační komisi důvody, jež jej k tomu vedly.

Tímto dokumentem se však mohou řídit i ostatní subjekty. Samoregulační komise je také oprávněna vyjadřovat se k činnosti jiných subjektů než signatářů tohoto dokumentu, v souladu s tímto kodexem.

Proč je důležité přijetí jednotných pravidel

Internet vznikl jako svobodné prostředí, kde každý může šířit své názory a myšlenky. Každý by však měl také respektovat oprávněné zájmy druhých. Český internet je specifický tím, že velká část obsahu, který je na něm k dispozici, je nabízena koncovým uživatelům zdarma nebo za poplatek. Aby koncoví uživatelé mohli tento obsah nadále zdarma či levně využívat, musí být náklady spojené s jeho výrobou hrazeny z jiných zdrojů, například z reklamy umístěné na příslušné webové stránce. Neomezené přebírání a další využívání obsahu jinými osobami, než jsou původci takového obsahu, vede k tomu, že se snižují příjmy těch, kteří obsah produkují a tyto subjekty pak nemají dostatek peněz na to, aby mohly produkovat kvalitní obsah (a zároveň se tím vytváří nerovné podmínky na trhu). Buď proto budou nuceni snížit kvalitu svého obsahu, nebo jej více zpoplatnit, případně jej nebudou poskytovat vůbec. To povede k ochuzení nabídky obsahu či k omezení přístupu k němu. Samozřejmě i neoprávněné využívání obsahu jinými subjekty může mít některé pozitivní vlivy, např. částečné zvýšení návštěvnosti stránek původce. Je však vždy na původci obsahu, aby rozhodl, jakým způsobem chce umožnit využívání svého obsahu třetími subjekty.

Pro všechny subjekty působící na internetu je pak důležité, aby existovala pravidla, která blíže vysvětlí, co je dovoleno a co nikoliv a aby existoval orgán, který bude usilovat o to, aby se předcházelo případným sporům. Jen to zajistí dostatečnou jistotu všem zúčastněným subjektům.

Základní zásady

Základními zásadami pro přebírání obsahu na internetu by proto měly být tyto zásady:

- a) to, že někteří původci obsahu nabízejí svůj obsah pro konečné uživatele – návštěvníky svých stránek – zdarma nebo za poplatek, neznamená, že kdokoliv může s takovým obsahem sám dále nakládat a přebírat jej, aniž by k tomu získal souhlas původce takového obsahu,*
- b) původci obsahu, kteří často na jeho přípravu vynaloží značné úsilí a značné finanční prostředky, musí mít výlučné právo na jeho využívání tak, aby mohli získat díky tomuto obsahu spravedlivé příjmy, které by přispěly na úhradu nákladů spojených s výrobou takového obsahu. Toto právo může být omezeno v případech stanovených příslušnými právními předpisy či rozhodnutím samotného původce obsahu, zejména pokud jde o citace či zpravodajskou licenci,*
- c) využívání práv podle písmene b) nemůže být prováděno způsobem, který by zamezil svobodné výměně názorů a šíření idejí na internetu, ať už ve věcech politických nebo jiných. Zejména by nemělo být neoprávněně bráněno svobodné činnosti bloggerů a dalších soukromých osob, které využívají cizí obsah nahodile, resp. jej nevyužívají za účelem přímého či nepřímého hospodářského*

prospěchu a zároveň nezpůsobují původci obsahu žádnou újmu Proto by mělo být pravidlem, že pokud dojde k tomu, že jiný subjekt – nikoliv ve zlém úmyslu nebo za účelem dosažení hospodářského prospěchu – využije cizí obsah v rozporu s právními předpisy či tímto kodexem, měl by dostat nejprve řádnou šanci svoje pochybení dobrovolně napravit. Požadavek finanční kompenzace by měl být využíván pouze v odůvodněných případech tak, aby svoboda internetového prostředí nebyla svázána strachem z následků nechtěných pochybení. Na druhé straně by mělo platit, že pokud někdo chce využít cizí obsah, je lepší se ve sporných případech předem dotázat původce obsahu, zda s takovým využitím souhlasí,

- d) jako v jiných lidských činnostech i na internetu by mělo platit **Zlaté pravidlo**: „Co nechceš, aby ti jiní činili, nečiň ty jim“.

Členové samoregulačního rámce chtějí ukázat, že lze vzájemně skloubit jak ochranu práv tvůrců, tak svobodu šíření informací, a to takovým způsobem, aby pravidla vyhovovala veřejnosti i vydavatelům obsahu.

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

- 1.1. Tento Etický kodex přebírání a využívání cizího obsahu na internetu (dále jen "**Kodex**") slouží jako informační zdroj veřejnosti o možnostech ochrany informací obsažených na internetových stránkách a způsobech jejich přípustného využívání.
- 1.2. Kodex nenahrazuje právní regulaci otázek souvisejících s poskytováním obsahu, nýbrž konkretizuje některá ustanovení právních předpisů a navazuje na ně doporučením některých etických zásad. Veškerá práva a povinnosti vyplývající z právních předpisů zůstávají nedotčena.
- 1.3. Zapojené subjekty Kodex výslovně uznávají a zavazují se, že se jím budou při využívání cizího obsahu řídit.

2. POJEM OBSAHU

- 2.1. Pro účely Kodexu se obsahem rozumí:

2.1.1. dílo, tedy zejména text (článek, blog, příspěvek v internetové diskuzi, na sociální síti, recenze apod.), videosekvence (včetně uživatelských videí), fotografie, grafický prvek, zvukový záznam (např. podcast), které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě (dále jen "**dílo**"); dílem není krátká denní zpráva, která není jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti (denní zprávu je zpráva typu: český hokejový tým porazil Bangladéš 1:0, nebo v České Třebové se srazily vlaky)

2.1.2. databáze, kterou se rozumí soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných, bez ohledu na formu jejich vyjádření a bez ohledu na to, zda v souboru jsou obsažena autorská díla či nikoliv (dále jen "**databáze**"). Databází může být např. uspořádaný seznam firem, seznam slevových nabídek, ale také databáze článků a denních zpráv zpravodajského či jiného serveru.

- 2.2. Obsahem se rozumí (a zákon jej chrání) i taková díla či databáze, které nebyly držitelem práva (zpravidla autorem nebo jinou třetí osobou) označeny výslovně za chráněné a nejsou označena doložkou ©.

2.3. Cizím obsahem se pro účely Kodexu rozumí takový obsah, který je přebírán třetí osobou, která jej nevytvořila, za účelem jeho dalšího využití.

3. PRAVIDLA UŽÍVÁNÍ CIZÍHO OBSAHU

3.1 Nositel práv k obsahu

Práva k obsahu (zejména majetková autorská práva, tedy mimo jiné právo udělit souhlas k dalšímu užití obsahu) náleží jeho autorovi (případně osobě, pro kterou dílo autor vytvořil jakožto její zaměstnanec či zhotovitel díla). Autor tato práva může vykonávat sám nebo je může vykonávat osoba, již autor udělil licenci. Obvykle platí, že:

- a) práva k článkům uveřejněným na velkém zpravodajském serveru vykonává provozovatel serveru,
- b) práva k článkům a textům uveřejněným na malé soukromé stránce vykonává její vlastník (osoba, která má zaregistrovanou příslušnou doménu).
- c) práva k blogům a příspěvkům do diskuzí vykonávají jejich autoři;
- d) u fotografií a videosekvencí je situace složitější, protože práva k obsahu, který zajistili zaměstnanci daného serveru (např. interní fotografové) vykonává provozovatel serveru a práva k agenturním fotografiím (např. od ČTK, AP apod.) vykonává daná agentura.

U databází vykonává práva k jednotlivým prvkům databáze jejich autor nebo držitel licence, k databázi jako celku pak její pořizovatel. Tedy např. k systematickému vytěžování databáze obrazů současných autorů na internetu, pokud bude systematicky uspořádaná, bude třeba získat souhlas jak provozovatele serveru, na němž je databáze umístěná, ale také autorů jednotlivých obrazů. U databáze firem bude třeba získat souhlas pouze provozovatele serveru, na němž bude databáze firem umístěná, protože data jednotlivých firem obvykle nebudou autorsky chráněna.

Pro zjednodušení budou dále autor nebo osoba, která může udělit souhlas s užitím obsahu, ať již jednotlivého díla nebo databáze, nazýváni souhrnně jako „**původce**“). Pokud bude provozovatel internetové stránky osloven se žádostí o souhlas s užitím obsahu na ní umístěného podle tohoto Kodexu, vždy pečlivě prověří, zda může tento souhlas udělit a zda tedy vykonává příslušná práva.

Důležitá poznámka: Ani když obsah publikovaný na internetu není označen údaji o autorovi (např. anonymně uveřejněná fotografie na internetové stránce, nepodepsaný článek), není možné jej použít bez souhlasu původce.

3.2 Využití cizího obsahu

Cizí obsah lze využít pouze se souhlasem držitele práv – původce. Bez souhlasu původce lze využít cizí obsah pouze v případech stanovených autorským zákonem. Autorský zákon umožňuje u jednotlivých děl jejich využití bez souhlasu jejich původce v těchto případech:

- a) v rámci tzv. volného užití, tedy užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu (tzn. např. píseň nahraná z rádia či stažená z internetu přehrávaná pro osobní potřebu; pozor: další šíření takového obsahu třetím osobám by již bylo porušením zákona),

- b) v případě citací,
- c) v rámci tzv. úřední a zpravodajské licence,
- d) v některých dalších případech, které nejsou z pohledu internetové branže významné. Celý text příslušných ustanovení autorského zákona, kde jsou uvedeny veškeré další výjimky, je uveden v příloze tohoto kodexu.

Autorský zákon zároveň stanoví obecné pravidlo pro výše uvedené výjimky, a to, že výjimky a omezení práva autorského lze uplatnit pouze ve zvláštních výslovně stanovených případech a pouze tehdy, pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy původce.

3.3 Pravidla citací

Citace v obecném slova smyslu lze rozdělit na dva druhy – citace podle autorského zákona (u nichž je užití cizího díla) a citace formou parafráze informace zveřejněné jinde. Tento článek se zabývá citacemi podle autorského zákona.

Cizí obsah tak lze využít (citovat) pouze:

- a) pokud jde o úryvky zveřejněných děl, a to v odůvodněném rozsahu a pouze v rámci vlastního díla,
- b) pokud jde o úryvky z díla nebo drobná celá díla pro účely kritiky nebo recenze vztahující se k takovému dílu, vědecké či odborné tvorby, pokud takové užití bude v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem,
- c) při vyučování, při vědeckém výzkumu, jejichž účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, a nepřesáhne rozsah odpovídající sledovanému účelu.

V souvislosti s citací je vždy nutné uvést autora, je-li znám, a přesný zdroj, odkud bylo čerpáno (viz čl. 3.5.), a případně název díla.

Citací v tomto smyslu se rozumí využití cizího díla nebo jeho části (doslovná citace), nebo zpracování tohoto díla (drobná úprava doslovné citace, přeskládání odstavců). Citací (využitím cizího obsahu) ve smyslu autorského zákona však není uvedení pouhé informace o tom, co bylo jinde zveřejněno, aniž by byla převzata část obsahu (např. „server XY uvedl, že policie zatkla pana AB“). Takovýto odkaz a podmínky jeho použití je upraven v čl. 3.4.v části týkající se parafráze).

Je tedy legální, pokud se rozhodnete citovat úryvek z cizího zveřejněného článku do svého vlastního článku, není však možné využít bez souhlasu například část cizího článku bez toho, abyste k němu přidali jakoukoli vlastní tvůrčí činnost. Také pouhé přeskládání odstavců cizího článku nebo jejich doplnění vlastními krátkými vsuvkami nebude citací, ale užitím cizího díla, k němuž potřebujete souhlas původce převzatého článku. Pro posouzení toho, zda se jedná o citaci, je vždy vhodné poměřovat rozsah citovaného textu jak k celkovému textu článku, z něhož je citováno (zda není citován takřka celý článek) tak k celkovému textu článku, do něhož je citováno (tzn. poměr převzatého textu k textu vlastnímu).

Z povahy věci jde jen za velmi omezených podmínek "citovat" úryvek fotografie nebo jiných obrazových děl. Je možné zveřejnit pouze část fotografie např. při recenzi knihy, kde byla uveřejněna. Není ale možné cizí fotografie jakkoliv zpracovávat, např. umístěním do vlastní infografiky apod. Citovat lze do vlastního díla také část videa (do videa však také nelze zasahovat jinak než ho krátit).

3.4 Námět, inspirace, parafráze cizího obsahu či odkaz na něj

Cizí obsah lze využít jako inspiraci či námět vlastního díla. Cizí obsah lze v odůvodněné míře i parafrázovat (např. „server XY uvedl, že policie zatkla pana AB“). Zde se nejedná o užití díla ve smyslu autorskoprávním (může však jít o vytěžování databáze či nekalou soutěž), podle ustálených pravidel novinářské práce je však obvykle i zde vhodné uvést původní zdroj, a to podobně jako u citace. Za dílo podle autorského zákona se totiž nepovažuje námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

Kopírování odstavců a vynechání každého druhého odstavce či přeskládání slovosled není parafráze, ale využití autorského díla ve smyslu čl. 3.3. Pokud se pouze inspirujete u někoho jiného, výsledkem vašeho snažení musí být prokazatelně nové dílo.

Pokud však někdo soustavně a bez souhlasu (pokud jej původce ve svých podmínkách vyžaduje) do své webové stránky, mobilní aplikace, nebo jiného prostředí vkládá parafráze cizích zpráv, porušuje zákon, protože využívá cizí databázi a může se dopouštět nekalé soutěže. Zejména problematická je takováto činnost tam, kde tato třetí osoba nevytváří žádný anebo téměř žádný vlastní obsah, k němuž by byly parafráze pouze doplňkem. Je proto vždy třeba se předem spojit s původcem obsahu, který chce třetí osoba takto využívat a zajistit si jeho souhlas.

3.5 Zdrojování obsahu

V předchozích ustanoveních byla zdůrazněna důležitost správné citace.

Citovat při využití části textu cizích článků či jiných děl (autorskoprávní citace) lze několika způsoby:

- a) textovým uvedením zdroje a autora („jak napsal pan XY na serveru XY“ atp.)
- b) hypertextem (podtržením citované části s umístěním odkazu na původní zdroj; uvedením slovíčka „více zde“ s umístěním proklikového odkazu na původní zdroj apod.)

„Citovat“ při parafrázi, tedy pokud nedojde k využití části textu cizích článků či jiných děl, lze několika způsoby:

- c) textovým uvedením zdroje („jak napsal server XY“; „jak napsal pan XY na serveru XY“ atp.)
- d) hypertextem (podtržením dané parafráze s umístěním odkazu na původní zdroj; uvedením slovíčka „více zde“ s umístěním proklikového odkazu na původní zdroj apod.)

O formě odkazu v rámci výše uvedených pravidel rozhoduje přebírající osoba. Obecně by mělo platit, že pokud je míra využití cizího obsahu vyšší, je vhodné vedle prosté textové citace uvést i hypertextový odkaz.

3.6 Hypertextové odkazy jako užití díla

Samotný hypertextový odkaz, v němž není užit titulek nebo jiná část obsahu článku, není užitím díla, na něž se odkazuje, není tak v rozporu s autorským zákonem („na internetu byly zveřejněny snímky nového modelu Ferrari. Můžete si je prohlédnout [zde](#)“).

Hypertextový odkaz s užitím části titulku článku, na něž je odkazováno, nebo perexu (krátkého shrnutí obsahu zprávy) tohoto článku, zobrazený v podobě tzv. přímého linku, již může být užitím díla, k němuž ovšem v případě, že to původce obsahu sám nevyžaduje, obvykle nebude třeba jeho souhlasu (bude se jednat o zpravodajskou licenci, případně půjde o autorskoprávní citaci, viz čl. 3.3.). V takovém případě je třeba posoudit danou věc v rámci citací, tzn. obvykle bude takové jednání povoleno. Hypertextový odkaz vedoucí nejprve na mezistránku na webu přebírající osoby, která obsahuje další část přebíraného obsahu, z níž lze teprve následně přejít na samotný web původce obsahu, nemá žádný důvod a vyžaduje vždy souhlas původce takového obsahu.

Pokud však někdo soustavně a bez souhlasu (pokud jej původce ve svých podmínkách vyžaduje) do své webové stránky, mobilní aplikace, nebo jiného prostředí vkládá titulky (anebo části zpráv) s linky (anebo dokonce bez nich) na webové stránky třetích stran, porušuje zákon, protože využívá cizí databázi a může se dopouštět nekalé soutěže. Tím spíše, pokud na takové službě navíc sám vydělává nebo se vydělávat snaží. Je proto vždy třeba se předem spojit s původcem obsahu, který chce třetí osoba takto využívat a zajistit si jeho souhlas.

3.7 Zpravodajská licence

Cizí obsah lze využít při zpravodajství o aktuálně probíhající události. V takovém případě lze cizí obsah v rozsahu odpovídajícím informačnímu účelu (tedy v nezbytně nutném rozsahu) zveřejnit. Např. při zpravodajství o slavnostním otevření výstavy obrazů mohou být zveřejněny fotografie výstavní síně, na nichž budou vidět i vystavené obrazy.

Provozovatelé zpravodajských serverů mohou dále využít zvláštní formy zpravodajské licence, která umožňuje v hromadném sdělovacím prostředku zpřístupňujícím zpravodajství o aktuálních věcech politických, hospodářských nebo náboženských, užití dílo (článek, video apod.) uveřejněné již v jiném hromadném sdělovacím prostředku (nebo jeho překlad); takové převzetí obsahu však není přípustné v případě, že bylo původcem obsahu zapovězeno, což je v internetovém prostředí obvyklé. Je proto třeba dát pozor na to, zda přebírání původních zpráv na svých webových stránkách či jiným způsobem jejich původce výslovně nezakázal (obvykle obecným prohlášením v patičce stránky). Pokud takové převzetí zakázáno není, i zde platí pravidlo o uvádění autora, resp. původního zdroje.

Pokud naopak chcete svůj obsah chránit před využíváním ze strany třetích osob popsaným v předchozím odstavci, umístěte do patičky své stránky vhodný odkaz (např. formou „Copyright 2012 XY a.s. a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. Jakékoliv užití obsahu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování článků a fotografií je bez souhlasu XY a.s. zakázáno“).

3.8 Využívání obsahu RSS kanálů

RSS kanály distribuují obsah jeho původců, je proto na nich, jak určí nakládání s tímto obsahem. Při využití obsahu těchto kanálů jinak než pro osobní potřebu, je proto vždy třeba jednat v souladu s podmínkami využití těchto kanálů uveřejněnými jejich původci, případně si vyžádat jejich souhlas.

3.9 Frekvence užívání cizího obsahu

Pro aplikaci výše uvedených pravidel je důležité také to, jak často dochází k přebrání cizího obsahu. Tam, kde nepravdivé odkazy na cizí stránky mohou být zcela bezproblémovými citacemi, může stejná forma odkazu, pokud bude prováděna soustavně a ve značném rozsahu, být neoprávněným vytěžováním databáze. Cizí obsah tak lze využívat pouze v odůvodněných případech a pouze tehdy, pokud takové využití nepovede k nepřiměřenému dotčení oprávněných zájmů držitele práv. Soustavné využívání cizího obsahu bez svolení jeho původce, byť i v jednotlivých případech v souladu s postupy uvedenými v Kodexu, je považováno za neetické.

Cizí obsah nesmí být využíván způsobem, který by porušoval zákonná nebo jiná uznávaná pravidla. Za obzvláště nepřipustné je považováno zejména takové přebírání a využívání cizího obsahu v rozporu s pravidly Kodexu a bez souhlasu jeho původce, které probíhá za účelem dosažení přímého nebo nepřímého zisku anebo jakýmkoliv způsobem přispívá k újmě původce obsahu.

Může se stát, že se někdo svévolně rozhodne nejen porušit uznávaná pravidla, ale navíc chce na nepovoleném přebírání obsahu jiných začít vydělávat. Třeba tím, že nelegálně zveřejňuje části nebo celé zprávy, které mu nepatří, přičemž na webové stránky navíc umístí i reklamu.

4. OCHRANA SVOBODY INTERNETOVÉ DISKUZE

- 4.1. Ochrana svobody internetu je základní hodnotou, o níž musí usilovat všechny subjekty činné na internetu. Signatáři tohoto Kodexu zvláště uznávají nezastupitelnou úlohu internetu k šíření názorů a svobodné diskuze o veřejných záležitostech. Signatáři tohoto Kodexu se zavazují, že nebudou zneužívat svá práva tak, aby zabránili svobodné diskuzi v rámci internetu. V této souvislosti je zejména důležité, aby soukromé osoby, které internetové prostředí nevyužívají pro svůj hospodářský prospěch, či jej za tímto účelem využívají pouze okrajově, jako jsou blogeři i uživatelé sociálních sítí, provozovatelé soukromých nefiremních internetových stránek, diskutující v diskuzích, neziskové organizace apod., mohly svobodně šířit informace, aniž by se musely obávat, že při neúmyslném porušení pravidel tohoto Kodexu, resp. souvisejících právních předpisů, budou muset hradit vysoké částky odškodnění.
- 4.2. Signatáři tohoto Kodexu s ohledem na výše uvedené berou v úvahu doporučení, že pokud jiná osoba uvedená v čl. 4. 1. – nikoliv ve zlém úmyslu nebo za účelem dosažení hospodářského prospěchu – využije cizí obsah v rozporu s právními předpisy nebo tímto Kodexem, dostane nejprve řádnou šanci svoje pochybení napravit. Požadavek finanční kompenzace bude využíván pouze v odůvodněných případech, kdy k odstranění pochybení nedojde v přiměřené lhůtě tak, aby svoboda internetového prostředí nebyla svázána strachem z následků nechtěných pochybení. Na druhé straně by mělo platit, že pokud někdo zamýšlí využít cizí obsah, je lepší se ve sporných případech předem dotázat původce obsahu, zda s takovým využitím souhlasí. Až v případě, kdy by nebylo dosaženo nápravy touto cestou, budou vůči porušovateli zahájeny právní kroky. Tento postup nemusí být dodržen v případě zjevně úmyslného porušování pravidel či jeho opakovaného porušení.

5. KOMISE PRO SAMOREGULACI PŘEBÍRÁNÍ OBSAHU

- 5.1. Komise pro samoregulaci přebírání obsahu (dále jen „Komise“) je zřízena jako zvláštní orgán SPIR. Komise se při své činnosti řídí statutem schvalovaným výkonnou radou SPIR. O složení komise rozhoduje výkonná rada SPIR.

5.2. Úkolem Komise je

5.2.1. výklad tohoto Kodexu při zohlednění těchto zásad:

- a) ochrana práv původců obsahu,
- b) umožnění svobodné diskuze na internetu tak, aby práva původců obsahu nebyla zneužívána k omezení této diskuze; zvláště je třeba v této souvislosti dbát zájmů osob, které nejednají za účelem získání hospodářského prospěchu, jako jsou blogeři, účastníci diskuzí, provozovatelé soukromých stránek apod.,
- c) usilovat o předcházení porušení příslušných právních předpisů a tohoto Kodexu,
- d) upozorňování třetích subjektů, jak signatářů tohoto Kodexu, tak třetích osob, na jeho porušování,

5.2.2. usilování o smírné řešení sporů, zejména pak mezi signatáři tohoto Kodexu.

5.2.3. vydávání obecných doporučení a edukace trhu v oblasti působnosti tohoto Kodexu.

5.3 Signatáři tohoto Kodexu se zavazují, že budou při své činnosti přihlížet ke stanoviskům Komise při výkladu tohoto Kodexu a že před zahájením jakéhokoliv sporu proti jinému signatáři tohoto Kodexu využijí mediační řízení před Komisí, pokud toto mediační řízení bude probíhat v přijatelných a odůvodněných lhůtách.

6. PŘIHLÁŠENÍ SE KE KODEXU

- 6.1. Organizace, která projeví zájem stát se jedním ze zapojených subjektů, zašle SPIR žádost o připojení se ke Kodexu.
- 6.2. Výkonná rada SPIR projedná doručenou žádost a vyžádá si k ní stanovisko Komise. V případě potřeby si vyžádá další informace od žadatele.
- 6.3. Výkonná rada SPIR následně rozhodne o akceptaci přistoupení ke Kodexu, nebo o neakceptování, a zajistí případnou aktualizaci seznamu zapojených subjektů.

Tento Etický kodex přebírání a využívání cizího obsahu na internetu byl schválen Výkonnou radou SPIR na jejím zasedání dne 3. 3. 2023.